

Volgend jaar viert de KNCV haar 115 jarig bestaan. Wat in 1903 begin als een vereeniging met 27 leden groeide in de jaren '90 van de vorige eeuw uit tot een KNCV met bijna 15.000 leden. De afgelopen 20 jaar is chemie/scheikunde als zelfstandige, duidelijk identificeerbare discipline steeds minder zichtbaar geworden in het maatschappelijke veld. Scheikunde is opgenomen binnen bredere contexten als de natuurwetenschappen, moleculaire levenswetenschappen en life sciences.¹ Studenten zien zichzelf nog wel als chemicus, maar vooral ook als bijvoorbeeld life scientist, levensmiddelentechnoloog of procestechnoloog. Maar wat alle generaties chemici nog altijd verbindt is de fascinatie voor de inhoud.

De KNCV geeft decennia lang gefungeerd als paraplu over de verschillende bloedgroepen, maar dat is in de dynamiek van de tijd geen vanzelfsprekendheid meer. De secties die in het verleden onder de vleugels van de KNCV ontstonden en groeiden, zijn inmiddels geworden tot zelfstandige verenigingen en in sommige gevallen zelfs tot zelfstandige rechtspersonen. Ook secties die van oudsher heel dicht bij de KNCV staan, zijn open secties geworden waar men lid van kan worden zonder lid te zijn van de KNCV.

Deze ontwikkelingen hebben er sinds de eeuwwisseling mede² aan bijgedragen dat de KNCV te maken heeft met dalende ledenaantallen en dus met dalende inkomsten uit contributie. Hoewel de KNCV deze situatie het hoofd probeert te bieden met met intensieve wervingscampagnes, blijkt deze trend niet te keren. De dalende inkomsten uit contributie heeft de KNCV steeds kunnen opvangen door in de kosten te snijden, maar dat houdt een keer op.

Minstens zo zorgwekkend is het toenemende vraag aan de KNCV om haar relevantie als beroepsvereniging aan te tonen. De oude claim als 'belangenbehartiger' van de leden is een lege huls geworden in een tijd waarin mensen heel goed hun eigen belangen weten te behartigen en ook geen KNCV meer nodig hebben om een netwerk te vormen. Mede door de beperkte financiële middelen en armslag van de KNCV hebben andere spelers in het chemische veld activiteiten³ naar zich toe kunnen trekken die van oudsher tot het domein van de KNCV behoorden.

Om te voorkomen dat de KNCV op den duur niet meer in staat is haar relevantie te tonen, zullen we een nieuwe lange termijn-strategie moeten bepalen, waarbij we zowel de positionering als het verdienmodel kritisch tegen het licht houden.

Ingrediënten voor die strategie zijn:

- Waarom de KNCV? (positionering)

---

¹ Ook binnen NWO zien we die ontwikkeling: het wetenschapsterrein Chemische Wetenschappen valt sinds 1 januari 2017 onder het NWO-domein Exacte en Natuurwetenschappen (ENW).

² er is sprake van een maatschappelijke trend dat verenigingen in de volle breedte te maken hebben met terugloop van ledenaantallen

³ bijvoorbeeld wetenschappelijke conferenties als CHAINS

- Wie is onze doelgroep?
- Wat heeft de KNCV aan die doelgroep te bieden?
- Hoe ziet het verdienmodel van de KNCV er uit, wat zijn onze inkomstenbronnen en hoe kunnen we die optimaliseren?
- En: kan het vermogen van de KNCV ons helpen bij de uitvoering van die nieuwe strategie?

Positionering KNCV

Het begint allemaal bij de vraag: waarom de KNCV? Wat is het nut van de KNCV? Waarom lid worden? Een begin van het antwoord op die vraag hebben wij geformuleerd in onze film 'De KNCV stelt zich voor...', namelijk:

- ***De KNCV maakt chemie en chemici zichtbaar
(en zelfs als je daar geen direct persoonlijk belang bij zou hebben, dan nog zou je als chemicus deze doelstelling moeten ondersteunen)***

Wij houden ons niet exclusief bezig met de stand van het onderzoek. Dat doen universiteiten en andere onderwijs/onderzoeksinstituten. Wij verzorgen ook niet de lobby voor chemische bedrijven. Dat doet de VNCI namelijk al. Ook houden wij ons niet bezig met de financiering van het onderzoek, omdat NWO daar bovenop zit.

De KNCV houdt zich bezig met de zichtbaarheid van de chemie. En vooral met de zichtbaarheid van chemici.

Zo staat de KNCV voor een maatschappelijke rol:

- employability: ondersteuning van chemici bij outreach-activiteiten: om hun fascinatie voor de chemie over te brengen op verschillende doelgroepen: wie zijn ze, wat drijft hen, waar zijn ze mee bezig en wat betekent dat voor de maatschappij
- Bewaken van het chemische erfgoed: ervoor zorgen dat chemie als discipline zichtbaar blijft (zonder inter- of multidisciplinariteit uit de weg te gaan.)
- accurate berichtgeving en bijdrage aan orrdeelsvorming bij zaken waarbij chemie een rol speelt.
- een verbindende vereniging die mensen met dezelfde interesses en achtergronden bij elkaar brengt en met elkaar verbindt.

Wie is onze doelgroep

De KNCV is de beroepsvereniging voor chemici, life scientists en procestechnologen. Anders dan de KNCV verbinden verenigingen als de GDCh en de RSC eisen aan het lidmaatschap. Dit geeft exclusiviteit aan het lidmaatschap. De ACS doet dat overigens niet, ieder belangstellende kan zich aansluiten (niet als lid overigens, maar als affiliate) iets waar we over na moeten denken.

Wat verwachten de leden van de KNCV

Middels ronde-tafelgesprekken, 1-op-1 interviews en gesprekken met secties hebben wij de verwachtingen van de leden ten aanzien van de KNCV in kaart gebracht.

Deze gesprekken zijn uiterst nuttig en zinvol gebleken. In algemene zin verwachten de leden dat de vereniging een voortrekkersrol inneemt bij het bevorderen van de waardering, erkenning en zichtbaarheid van de chemie en de chemici. De leden van de KNCV zijn trots op

de chemie en willen dat door de KNCV geadresseerd zien. Tevens zien zij een rol weggelegd voor de KNCV om ook de individuele belangen van leden te ondersteunen zodanig dat dit en meerwaarde oplevert bij de uitvoering van hun werk.

Verdienmodel (opbrengsten/kosten)

Tot op heden halen wij onze inkomsten met name uit contributie-opbrengsten, royalties, bedrijfslidmaatschappen, donaties en (voor een klein deel) uit advertentie-inkomsten. Aan de kostenkant hebben we te maken met vaste kosten als salarissen, huisvesting en bureaunkosten (o.a. licenties voor administratie- en CRM systemen). Als we daarnaast ook nog de contributies aan derden (IUPAC en EUCHEMS) en de kosten van het collectief abonnement C2W in ogenschouw nemen, dan blijft er slechts een geringe bestedingsruimte over (zie begroting) voor de financiering van initiatieven als KNCV Academy, CMC, Avond van de Chemie, CHAINS, maar ook voor communicatiezaken en activiteiten voor de secties en kringen.

We kunnen met dit budget (en met een heel scherpe inkoop) laten zien wat de intentie is, maar het budget is volstrekt ontoereikend om als KNCV een rol van betekenis te spelen.

Indien het bestuur en de ALV van mening zijn dat de ingezette koers – met de nieuwe initiatieven – moet worden doorgezet, dan zouden we ongeveer moeten zeken aan de volgende begroting:

KNCV Academy

10 cursussen (2 x 5, voor-/najaar a € 800 per cursus)	€ 8.000	
Huur locatie 10 x a € 200 p/k	€ 2.000	
Inkomsten (gemiddeld: € 300, per workshop deelnemers)		€ 4.000
TOTAAL	€ 10.000	€ 4.000

ChemieMediaCentrum

Content	€ 35.000	
Platform	€ 10.000	
Marketing	€ 5.000	
Investering KNCV		€30000
Externe Funding		€20000
TOTAAL	€ 50.000	€50000

De hierboven genoemde initiatieven zullen dus niet meteen kostendekkend zijn, laat staan winstgevend. Echter, er is volop sprake van potentie.

De KNCV Academy is bezig met het opbouwen van positie. Tot nu toe bieden we teveel 'los zand' aan en onderscheiden we ons te weinig van het huidige aanbod om ons heen. Op elke hoek van de straat worden min of meer dezelfde cursussen aangeboden.

Beter is om een duidelijk profiel te kiezen.

Bijvoorbeeld door de KNCV Academy te profileren als een Centre of Impact als het gaat om cursussen/trainingen op het gebied van Outreach. Daarbij wordt samengewerkt met de beste professionals uit de wereld van communicatie en journalistiek. We gaan proberen om deze cursussen ook onder de aandacht te brengen van de universiteiten, wederom in frame 'KNCV maakt chemici zichtbaar'.

Vertaald naar het verdienmodel zullen we de terugloop van de inkomsten uit contributie steeds beter kunnen opvangen met de inkomsten uit sponsoring/funding en de opbrengsten uit deelname.

C2W: van tweewekelijks naar maandblad

Een belangrijke kostenpost op de V/W-rekening is het collectieve abonnement op C2W. C2W is de 'kroonjuweel' van de KNCV. Zorgvuldigheid is hier geboden. Dit neemt niet weg dat de huidige verschijningsfrequentie in print (23x per jaar) geen gelijke tred houdt met de realiteit om ons heen waar we steeds meer een mix zien van print en digitaal. De KNCV heeft met de introductie van het digitale C2W International een goede eerste stap gezet. De volgende stap is een maandelijkse verschijningsfrequentie van C2W waarbij we de samenwerking zoeken met de KVCV⁴. Resultaat, een dikker blad tegen een lagere prijs. C2W International gaat 5x per jaar verschijnen.

6 punten plan van de KNCV

1. KNCV biedt kennismodules/nieuwe vaardigheden aan met als doel om de zichtbaarheid van de individuele chemicus te verbeteren. *(oftewel: KNCV Academy met een focus om onze leden te leren om zichzelf EN hun vak/discipline beter over te brengen)*
2. KNCV organiseert ten behoeve van haar secties toonaangevende (kennis)events, zoals symposia, meet-ups, workshops en congressen. *(oftewel; de sectie zorgt voor de inhoud, de KNCV regelt de rest. KNCV krijgt revenuen / draait op voor verlies)*
3. KNCV houdt zich bezig met het creeëren, onderhouden en verder ontwikkelen van kennisnetwerken en gestroomlijnde informatievoorziening om die netwerken te voeden. *(oftewel: KNCV gaat de samenwerking met de secties intensiveren: secties houden zich uitsluitend bezig met de inhoud, hoeven zich niet meer druk te maken over finance, communicatie, ticketing en marketing, maar zijn wél gehouden om 1 'signature event' per jaar te organiseren)*
4. KNCV ondersteunt jong talent (dat werkt aan het front van de kennis) en moedigt ze aan middels het uitreiken van prijzen, onderscheidingen en andere incentives (bv

---

⁴ De KVCV geeft hetzelfde blad uit, maar onder een andere naam: MEMO. Dit blijft zo. Beide verenigingen geven hetzelfde blad uit maar gebruiken een verschillende cover.

reisbeurzen en Award programma met Gouden Medaille , GS, GM, Van Marum publieksprijs en onderwijsprijs)

5. KNCV maakt continu duidelijk aan publiek en politiek welke essentiële rol de chemische wetenschappen bijdragen aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken. Denk hierbij aan neutrale duiding, de uitlegfunctie, een rol die als vanzelfsprekend bij de KNCV past al onafhankelijke en onpartijdige vereniging.
(oftwel: ChemieMediaCentrum en C2W)
6. KNCV bewaakt het chemische erfgoed in Nederland en bouwt dit uit bv door banden te versterken en te onderhouden met andere stakeholders binnen en buiten het chemische domein.
(oftewel: aan tafel bij ChemPubSoc, EuCheMS, IUPAC, NWO, KNAW en alle andere partijen waar onze aanwezigheid logisch is)